

IN MEMORIAM EMERIITPROFESSOR JANNO REILJAN
(8.10.1951–23.01.2018)

Prof. Janno Reiljani akadeemiline tegevus oli alates tudengiajast seotud Tartu Ülikooli majandusteaduskonnaga. Ta lõpetas 1975. aastal majanduskübernetika eriala *cum laude*. Sama edukalt kaitses ta kandidaadikraadi Moskva ülikoolis 1980. aastal ja filosoofiadoktori kraadi Tartu Ülikoolis 1991. aastal. Seejärel täiendas prof. Reiljan end Bonnisis, Kielis, Bostonis, Leipzgis jne. Ta oli ühiskondlikult aktiivne Eesti riigi taasrajamisel, töötades juba 1992. aastal peaministri nõunikuna. Hiljem poliitikasse siirdununa oli ta Riigikogu IX, X ja XI koosseisu liige. Ta osales ka Tartu Ülikooli juhtimises nõukogu ja valitsuse liikmena ning eelarvekomisjoni juhina.

Akadeemilises sfääris tuleb kõige rohkem hinnata prof. Reiljani panust majandusteaduskonna uuendamisse õppe- ja teadustöö, kuid samuti arendustöö valdkondades 1990ndatel, kui ta võttis vastutuse teaduskonna eest dekaanina (1993–1996) ja seejärel arendusprodekaanina (1996–1999). Selles ajast on pärit paljud majandusteaduskonna tegevuse aluspõhimõtted, mis on säilinud siiani – teadustöö tähtsustamine, õppejõudude ja teadustöötajate tulemustasustamine, kirjalike üliõpilastööde kvaliteedinõuded, tudengite suvekoolid, millest kasvas välja tänane doktorantide suvekooli traditsioon jne. Ka majandusteaduskonna oma kodu Oeconomicumi kujundamine Narva mnt 4 õppehoonesse toimus J. Reiljani kui arendus-prodekaani juhtimisel. J. Reiljan töötas majandusteaduskonnas korralise professorina aastatel 1991–1999, erakorralise professorina Riigikogu tööaastatel 2000–2007 ja uuesti korralise professorina aastast 2008 kuni aastani 2016, mil ta emeriteerus.

Kõige olulisemaks võib siiski pidada prof. Reiljani tegevust akadeemilise järelkasvu koolitamisel. Tänapäevaks on J. Reiljani juhendamisel kaitsnud kokku 6 doktoritööd ja 34 magistratööd. J. Reiljani poolse akadeemilise järelkasvu näidetena võib tuua TÜ majandusteaduskonna rahvusvahelise ettevõtluse ja innovatsiooni õppetooli juhatajat, akadeemikut, teadusvaldkonna juhti prof. Urmas Varblast, TÜ majandusteaduskonna varasemat dekaani ja tänapäevast juhatajat prof. Maaja Vadi ning TÜ majandusteaduskonna riigimajanduse ja majanduspoliitika õppetooli juhatajat, prof. Kadri Ukrainskit. Kuuest J. Reiljani juhendamisel kaitsnud doktorist on saanud Tartu Ülikoolile kaks professorit, üks vanemteadur ja üks dotsent. Välismajanduse eriala lõpetajaid on jagunud teistesse ülikoolidesse ja riigiametitesse, aga samuti erasektorisse.

Prof. Reiljani kandidaaditöö oli seotud majandusmatemaatiliste meetodite (komponentanalüüsi) rakendamisega majandusanalüüsis ning hilisem doktoritöö käsitles otsustusprotsesside analüütilisi aluseid. 1980. aastate lõpus võttis Janno Reiljan ette välismajandusalase õppe- ja teadussuuna väljaarendamise Tartu Ülikoolis. 1990. aasta novembris loodi Tartu Ülikooli majandusteaduskonnas välismajandussuhete kabinet, mis 1992. a. juunis muutus välismajanduse õppetooliks, millest 2001. aastal kasvas omakorda välja rahvusvahelise ettevõtluse õppetool (prof. U. Varblase juhimisel). Välismajanduse riigi tasandi teemasid laiendati ning 2007. aastal sai õppetooli nimeks Riigimajanduse õppetool. Eeltoodu peegeldas ka Janno Reiljani teaduslike tööde temaatikat, mis esialgu keskendusid matemaatilistele meetoditele, seejärel laienesid rahvusvahelise majanduse teemadele ning hiljem ka riigi tasandi majanduse juhtimise teemadele. Prof. Reiljani poolt avaldatud artikleid ja peatükke monograafiates on üle kahesaja, sh ETIS 1.1, 1.2 ja 3.1 kategooriates kokku 44 publikatsiooni. Samuti ei saa alahinnata tema panust TÜ majandusteaduskonna kollektiivsete monograafiate toimetajana ning publikatsiooni "Eesti majanduspoliitilised välitlused" ühe toimetajana, millest tänaseks on välja kasvanud ETIS 1.2 kategooria ajakiri.

Teaduskonna juhina pööras Janno Reiljan erilist tähelepanu rahvusvahelistele suhetele ja koostööle välispartneritega. 1990. aastate keskel suutis ta saada teadustööle rahastust erinevatest välisallikatest, nt Volkswagen Stiftung, Konrad Adenauer Stiftung, Maailmapank jne. Hilisemal perioodil on ta saanud kaks ETF Sihtfinantseerimise granti (1998–2007) ja kokku viis ETF Granti (1990–2007), samuti muid teadus- ja arenduslepinguid. Tema viimaseks projektiks jäi "Väliskeskonna mõju Eesti piimatootmisettevõtte konkurentsivõimele."

Õppetöö seisukohast võib Janno Reiljani kõige olulisemaks panuseks pidada eestikeelsete õppematerjalide arendamist alates kohustusliku konspekti nõude sisseviimisest dekaanina kuni õpikisarja käivitamiseni aastal 1995, milles on tänaseks avaldatud üle 100 eestikeelse majandusalase õpiku. Janno Reiljan ise on sellest sarjast kolme õpiku autor (Välismajanduse monetaarse teooria alused (1995), Rahvusvaheline ettevõtetmajandus (2000, koostöös T. Roolahega), Majandusotsuste teoreetilised alused (2001, koostöös K. Kasemetsaga)). Nimetatutele lisandub veel hiljuti avaldatud e-õpik (Majandusotsuste analüütiline põhistamine (2014)), mistõttu võib öelda, et J. Reiljan on andnud tugeva panuse nii eestikeelse majandusteadusliku terminoloogia kui ka õppemetoodika ja -suundade arendamisse.

Tunnustusena silmapaistva panuse eest majandusteaduse eriala õppe ja teaduse arendamisse, samuti majandusteaduskonna arendamisse, otsustas Tartu Ülikooli Senat anda J. Reiljanile emeritprofessori nimetuse. Majandusteaduskond korraldas 8. oktoobril 2016. aastal prof. Reiljani emeriteerumise auks kollokviumi teemal "Small Countries of the European Union – Their Problems and Policies." Janno Reiljan lahkus meie hulgast 23. jaanuaril 2018. aastal.

Märts 2018

Tartu Ülikooli majandusteaduskond